

ULLADA AL PATRIMONI CULTURAL DE BURJASSOT (nº XVIII)

Per Santiago López García

(Autor del llibre *Historia de Burjassot. Nueva aproximación*).

Com vostés saben, en l'anterior revista tractarem sobre una pintura casi desconeguda del gran pintor Ignacio Pinazo Camarlench.

Dita obra consistix en la plasmació de l'aspecte que presentava el pati de Sant Roc de Burjassot un dia de festa a finals del segle XIX, encara que com ya explicàrem, dita obra pictòrica patix un error d'identificació, puix apareix titolada en certa Enciclopedia com "*El Pincio de Roma*", confonent-la ab el paisatge d'un artístic lloc de la ciutat de Roma.

Com vaig explicar, esta admirable obra es troba en una col·lecció forana privada.

Ara, en esta ocasió anem a tractar sobre un atra obra pictòrica que també arreplega aspectes de Burjassot, pero que cal buscar-la en un museu forà. Es tracta concretament d'un llenç del famós pintor José Maria López Mezquita que perteneix a la col·lecció de la The Hispanic Society of America Museum, fundada pel mecenes i coleccioniste Mr. Archer Milton Huntington, i ubicada en la ciutat de New York (en la avinguda Broadway, en la part alta de Manhattan, entre els carrers 155 i 156).

Dit quadre té l'aclaridor títol "***Mujeres de Burjasot. Valencia***"

El motiu de portar a esta revista esta pintura, és pel mateix motiu que duc ací totes les obres d'art que venim aportant a esta sèrie que anomenem "Ullada al patrimoni cultural de Burjassot"; que és donar a conèixer aquelles obres d'art relacionades ab Burjassot però que perteneixen a museus i col·leccions foranes, intentant així descobrir el ric patrimoni artístic i cultural que s'ha generat respecte a Burjassot, i que per unes raons o altres està actualment un tant desconegut.

Al respecte, no me cansaré de dir que Burjassot necessita un Museu Històric i Etnogràfic, on també ab les modernes tècniques es podria apreciar i valorar esta part de l'interessant patrimoni cultural i artístic de la nostra ciutat.

Seguint la compilació, passem hui a presentar a vostés, amables lectors i lectores, una atra joia d'este patrimoni.

En esta ocasió tractaré ací sobre esta interessant obra del pintor espanyol de la primera meitat del segle XX, el gran mestre José María López Mezquita.

Si totes les obres d'art que porte a esta secció me suposen una investigació, més o manco extensa, en esta ocasió m'ha empleat uns quants anys, puix el fet que siga propietat de la The Hispanic Society of America Museum ha complicat el procés.

No obstant, a l'haver buscat l'ajuda del professor D. J.J. L.F. conservador i cap de departament del Museu del Prado de Madrid, el qual va col·laborar en l'exposició que patrocinà el Banc B.V.A. entre els anys 2000 i 2001, dedicada a "*De Goya a Zuloaga. La pintura española de los siglos XIX i XX en la Hispanic Society of America.*" on s'exposà el quadre de José María López Mezquita titulat "*Mujeres de Burjasot. Valencia*" el tema s'encaminà proposant-me dirigir-me a D^a. S. G.S. directora de departament en el Banc B.V.A., als quals agraiisc la seua atenció.

Dades identificatives:

Títul.- "Mujeres de Burjasot.Valencia."

Tècnica.- Pintura a l'oli.

Data.- Esta pintura, està datada en 1929.

Mesures.- 0'65 x 0'80 cm.

Motiu.- Retratar aspectes populars i etnogràfics.

Autoria de la pintura.- José Maria López Mezquita.

Estil.- Pintura clàssica i expressionista.

Dades biogràfiques del pintor.

José María López Mezquita fon un pintor naixcut a finals del segle XIX, concretament en 1883, que arribà a ser uns dels grans representants de la pintura espanyola del segle XX, aconseguint magnífica fama internacional.

Va nèixer en Granada, en una família de comerciants. I de ben menut manifestà els seus extraordinaris dots artístics. Així s'inicià als nou anys en l'aprenentatge de la tècnica pictòrica.

Pocs anys després la seua família es traslladà a Madrid, i allí ingressà en l'Escola de Pintura i Gravat. Als diuets anys presentà varis quadres a l'Exposició Nacional de Belles Arts de 1901, tots molt valorats, i especialment ab una medalla d'or el famós "*Cuerda de presos*".

Arreplegà influències de Ramón Casas i Barbó, així como de Joaquín Sorolla, pero també dels nord-americans James McNeill Whistier i John Singer Sargent.

Tingué la sort del mecenatge de l'Infanta Isabel de Borbó, i així pogué viatjar pensionat per varis països d'Europa durant quatre anys, iniciant així la seua projecció internacional.

Peró, encara li augmentà la fama i el reconeixement internacional al conèixer el riquíssim hereu filantrop i enamorat de la cultura espanyola Archer Milton Huntington, que li encarregà i adquirí diversos quadres per a la seua col·lecció museística novayorquina.

López Mezquita pintà temes socials, i principalment folklòrics, pero es va prodigar en el retrats; retratant tant a personages de les élits socials com populars.

Fruit del seu constant treball, obtingué una rellevant posició econòmica que li va permetre viatjar per diversos països i recórrer gran part d'Espanya retratant aspectes etnogràfics. Inclús en Alacant, concretament en Elig, adquirí un hort en el Palmeral on es va fer construir un estudi i residència, seguint la llum que trobà el també pintor i mestre Sorolla.

Descripció de la pintura.

En la composició del quadre, apareixen les figures de tres dones vestides ab el trage valencià o de llauradora. Encara que principalment procura retratar l'original pentinat de la dona valenciana, ab la metàl·lica pinta, els caragols, agulles, gancho de monyo, etc.

Esta pintura plasmada en 1929 retrata a estes dones de Burjassot en un estil entre clàssic i impressioniste, buscant arreplegar aspectes etnogràfics dels seus llocs d'origen, dins del desig de deixar constància de les persones que representaven els caràcters de l'Espanya tradicional que tant agradava als romàntics estrangers, en este cas l'hispaniste Archer Milton Huntington.

Agraint l'amable atenció de tots vostés.
Cordialment, Santiago L.G.
Juny 2015.